ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 19.1.2005
COM(2005) 6 τελικό

2005/0003 (CNS)

Πρόταση

**ΑΠΟΦΑΣΗΣ - ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**σχετικά με την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος**

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

# ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Κατά τη διάρκεια της προηγούμενης δεκαετίας, οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες δημιούργησαν διεθνή δίκτυα μεγάλης εμβέλειας και αποκόμισαν τεράστια κέρδη. Χάρη στην παράνομη εμπορία ναρκωτικών, στην εμπορία ανθρώπων, και ιδίως γυναικών και παιδιών, στην παράνομη εμπορία όπλων και πυρομαχικών, στην απομίμηση και στην πειρατεία προϊόντων και γενικότερα στην απάτη σε διεθνή κλίμακα δημιουργήθηκαν περιουσίες[1]. Μεγάλα κεφάλαια που προέρχονται από αυτές τις αξιόποινες πράξεις νομιμοποιήθηκαν και τοποθετήθηκαν εκ νέου στην οικονομία. Παρατηρείται σημαντική άνθηση του οργανωμένου εγκλήματος.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρωτοστάτησε στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Άμστερνταμ της 16ης και 17ης Ιουνίου 1997, στο οποίο και εγκρίθηκε το πρώτο σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος.

Το 1998, θεσπίστηκε από το Συμβούλιο κοινή δράση σχετικά με τη συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση[2]. Ωστόσο, σήμερα είναι απαραίτητη η θέσπιση περισσότερου δεσμευτικού και φιλόδοξου κειμένου από την Ένωση για να επιτευχθεί η πραγματική προσέγγιση των ποινικών νομοθεσιών των κρατών μελών και να βελτιωθεί η συνεργασία για την αποτελεσματικότερη καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, μεταξύ άλλων μέσω της εναρμόνισης των ελάχιστων ορίων των ποινικών κυρώσεων.

Ήδη, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, που συνεδρίασε στη Βιέννη τον Δεκέμβριο του 1998, ζήτησε, λαμβανομένων υπόψη των νέων δυνατοτήτων που προσφέρονται από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, την ενίσχυση της δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά του οργανωμένου εγκλήματος.

Σύμφωνα με το σημείο 6 των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε της 15ης και 16ης Οκτωβρίου 1999 «Οι πολίτες δικαιούνται να αναμένουν από την Ένωση να αντιμετωπίσει την απειλή κατά της προσωπικής τους ελευθερίας και κατά των νόμιμων δικαιωμάτων τους, την οποία συνιστά η σοβαρή εγκληματικότητα. Για να αναχαιτιστούν αυτές οι απειλές χρειάζεται κοινή προσπάθεια πρόληψης και καταπολέμησης του εγκλήματος και των εγκληματικών οργανώσεων σε ολόκληρη την Ένωση.... Το σημείο 40 προσθέτει ότι «ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει σχηματίσει σταθερή απόφαση να ενισχύσει την καταπολέμηση του οργανωμένου και διακρατικού εγκλήματος … ».

Επίσης, η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επόμενη χιλιετία σχετικά με την πρόληψη και τον έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ C 124 της 03.05.2000, σ. 1) σημειώνει ότι η οργανωμένη εγκληματική δραστηριότητα είναι εκ φύσεως δυναμική. Δεν μπορεί να περιοριστεί σε άκαμπτες δομές. Έχει αποδείξει ότι μπορεί να επιδεικνύει επιχειρηματικό πνεύμα και ικανότητες, καθώς και μεγάλη ευελιξία στην αντίδρασή της στις μεταβαλλόμενες δυνάμεις και καταστάσεις της αγοράς. Γενικά, οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες δεν περιορίζονται από τα εθνικά σύνορα. Δημιουργούν συχνά εταιρικές σχέσεις εντός

---

[1] Ωστόσο είναι δύσκολη η ακριβής καταμέτρηση του οργανωμένου εγκλήματος στο μέτρο που τα κράτη μέλη δεν δημοσιεύουν συστηματικά στοιχεία βάσει κοινού ορισμού.

[2] ΕΕ L 351 της 29.12.1998, σ.1. Αυτό το κείμενο ορίζει την εγκληματική οργάνωση ως «εγκαθιδρυμένη επί ένα χρονικό διάστημα και διαρθρωμένη ένωση περισσοτέρων των δύο προσώπων, που δρουν από κοινού προκειμένου να διαπράξουν αξιόποινες πράξεις που επισύρουν ποινή στερητική της ελευθερίας ή μέτρο ασφαλείας στερητικό της ελευθερίας μεγίστης διαρκείας τουλάχιστον τεσσάρων ετών, ή βαρύτερη ποινή, εφόσον οι εν λόγω αξιόποινες πράξεις αποτελούν αυτοσκοπό ή μέσον για τον προσπορισμό περιουσιακών ωφελημάτων και, ενδεχομένως, για τον αθέμιτο επηρεασμό της λειτουργίας δημόσιων αρχών».

και εκτός του εδάφους της Ένωσης, είτε με πρόσωπα είτε με άλλα δίκτυα για τη διάπραξη μεμονωμένων ή πολλαπλών εγκληματικών πράξεων. Οι ομάδες αυτές φαίνεται ότι εμπλέκονται όλο και περισσότερο στη νόμιμη και στην παράνομη αγορά, χρησιμοποιώντας ειδικούς και δομές μη εγκληματικών επιχειρήσεων για να τους βοηθήσουν στις εγκληματικές τους δραστηριότητες. Επιπλέον, εκμεταλλεύονται την ελεύθερη κυκλοφορία χρήματος, αγαθών, προσωπικού και υπηρεσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ως αποτέλεσμα της συνεχούς τελειοποίησής τους, πολλές οργανωμένες εγκληματικές ομάδες είναι σε θέση να χρησιμοποιούν νομικά κενά και διαφορές μεταξύ των κρατών μελών, εκμεταλλευόμενες τις ατέλειες των διαφόρων συστημάτων. Παρότι η απειλή από ομάδες οργανωμένου εγκλήματος εκτός του εδάφους της Ένωσης παρουσιάζει αυξητικές τάσεις, φαίνεται ότι σημαντικά μεγαλύτερη απειλή προέρχεται από ομάδες που κατάγονται από την Ευρώπη και δρουν σε αυτήν, οι οποίες αποτελούνται κυρίως από υπηκόους και κατοίκους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ομάδες αυτές ενισχύουν τις διεθνείς εγκληματικές τους επαφές και επικεντρώνουν τις δραστηριότητές τους στην κοινωνική και επιχειρηματική δομή της ευρωπαϊκής κοινωνίας, για παράδειγμα μέσω της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, της διακίνησης ναρκωτικών και του οικονομικού εγκλήματος. Φαίνεται ότι μπορούν να ενεργούν εύκολα και αποτελεσματικά τόσο στον ευρωπαϊκό χώρο όσο και σε άλλα μέρη του κόσμου και ανταποκρίνονται στην παράνομη ζήτηση αποκτώντας και παρέχοντας αγαθά και υπηρεσίες που εκτείνονται από τα ναρκωτικά και τα όπλα μέχρι τα κλεμμένα οχήματα και τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Οι κοινές τους προσπάθειες να επηρεάσουν και να εμποδίσουν το έργο του συστήματος επιβολής του νόμου και του δικαστικού συστήματος δείχνουν το εύρος και τις «επαγγελματικές ικανότητες» αυτών των εγκληματικών οργανώσεων. Η κατάσταση αυτή απαιτεί δυναμική και συντονισμένη αντίδραση από όλα τα κράτη μέλη.

Τέλος, η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της, της 29ης Μαρτίου 2004, σχετικά με ορισμένες δράσεις που πρέπει να αναληφθούν στον τομέα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και άλλων σοβαρών μορφών εγκληματικότητας[3], έκρινε ότι πρέπει να ενισχυθεί ο μηχανισμός καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος. Σημειώνει ότι θα εκπονήσει απόφαση-πλαίσιο που θα αντικαταστήσει την κοινή δράση 98/733/ΔΕΥ και ότι το κείμενο αυτό θα πρέπει ιδίως :

– να επιτύχει την ουσιαστική προσέγγιση του ορισμού των εγκλημάτων και των κυρώσεων όσον αφορά τα φυσικά και νομικά πρόσωπα,

– να προβλέψει μια ειδική αξιόποινη πράξη για τη «διεύθυνση εγκληματικής οργάνωσης»,

– να ορίσει, ενδεχομένως, τις ιδιαίτερες επιβαρυντικές (τέλεση αξιόποινης πράξης σε συνδυασμό με εγκληματική οργάνωση) και ελαφρυντικές περιστάσεις (μείωση ποινής για τους «μετανοούντες»),

– να συμπεριλάβει διατάξεις με σκοπό να διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των δικαστικών αρχών και το συντονισμό της δράσης τους.

Αυτή η «αναμόρφωση» της κοινής δράσης σχετικά με τη συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση σε απόφαση-πλαίσιο θα επιτρέψει επομένως να γίνει κάποιος απαραίτητος παραλληλισμός στην καταπολέμηση των εγκληματικών ομάδων, ανεξάρτητα με το αν πρόκειται για τρομοκρατικές οργανώσεις ή για οργανωμένες εγκληματικές ομάδες.

Επιπλέον, το νέο κείμενο λαμβάνει υπόψη του τις παραμέτρους που άλλαξαν από το 1998 :

---

[3] COM(2004) 221.

– Η Συνθήκη του Άμστερνταμ που διαδέχθηκε τη Συνθήκη του Μάαστριχτ εισήγαγε νέα νομικά μέσα πιο αποτελεσματικά από την «κοινή δράση». Η απόφαση-πλαίσιο αποτελεί στο εξής το κατάλληλο μέσο για την προσέγγιση των ποινικών νομοθεσιών στο εσωτερικό της Ένωσης στο συγκεκριμένο τομέα.

– Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος, η οποία αποκαλείται «Σύμβαση του Παλέρμο»[4], αποτελεί εφεξής ένα διεθνές πλαίσιο στο οποίο αναφέρονται λεπτομερώς οι αξιόποινες πράξεις που συνδέονται με τη συμμετοχή σε οργανωμένη εγκληματική ομάδα. Αυτή η Σύμβαση εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα την 21η Μαΐου 2004.

– Η απόφαση-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ της 13ης Ιουνίου 2002 σχετικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας[5] αποτελεί ένα στοιχείο αναφοράς το οποίο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη. Αυτό το κείμενο ορίζει «την εγκληματική ομάδα» εμπνεόμενο από τον ορισμό της «εγκληματικής οργάνωσης» που περιλαμβάνεται στην κοινή δράση 1998/733/ΔΕΥ, αλλά αποτελεί ένα πολύ πιο πλήρες νομικό μέσο[6].

*Άρθρο 1 (Ορισμοί)*

Το άρθρο 1 πρώτο εδάφιο επαναλαμβάνει εν μέρει τον ορισμό της «εγκληματικής οργάνωσης» που περιλαμβάνεται στο άρθρο 1 πρώτο εδάφιο της κοινής δράσης 98/733/ΔΕΥ.

Πρόκειται για εγκαθιδρυμένη επί ένα χρονικό διάστημα και διαρθρωμένη ένωση περισσοτέρων των δύο προσώπων, που δρουν από κοινού προκειμένου να τελέσουν αξιόποινες πράξεις που επισύρουν ποινή στερητική της ελευθερίας ή μέτρο ασφαλείας στερητικό της ελευθερίας μεγίστης διαρκείας τουλάχιστον τεσσάρων ετών ή βαρύτερη ποινή.

Όπως διευκρινίζεται στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος, ο στόχος της οργάνωσης έγκειται στον προσπορισμό οικονομικού οφέλους ή άλλου υλικού οφέλους. Διατηρείται η ιδέα σύμφωνα με την οποία η αξιόποινη πράξη της συμμετοχής σε οργανωμένη εγκληματική ομάδα προϋποθέτει ότι ο επιδιωκόμενος

---

4 Πρόκειται για τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος που θεσπίστηκε με το ψήφισμα A/RES/55/25 της 15ης Νοεμβρίου 2000 επ' ευκαιρία της 55ης Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών. Δεδομένου ότι η 40ή πράξη επικύρωσης αυτής της Σύμβασης κατατέθηκε στη Γενική Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών την 1η Ιουλίου 2003, η ημερομηνία έναρξης ισχύος της είναι η 29η Σεπτεμβρίου 2003.

5 ΕΕ L 164 της 22.6.2002, σ. 3.

6 Η απόφαση-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ καθιστά αξιόποινη τη διεύθυνση τρομοκρατικής ομάδας, καταδικάζει τις διάφορες μορφές συμμετοχής στις δραστηριότητες τρομοκρατικής ομάδας (ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για την παροχή πληροφοριών ή υλικών μέσων ή για κάθε μορφή χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων της), προβλέπει την ηθική αυτουργία, τη συνεργία και, στις περισσότερες των περιπτώσεων, την απόπειρα τέλεσης αυτών των διαφόρων αξιόποινων πράξεων. Όσον αφορά τις κυρώσεις, εισάγει μία αρχή «επιβαρυντικών περιστάσεων» προβλέποντας ότι οι τρομοκρατικές αξιόποινες πράξεις και ορισμένες αξιόποινες πράξεις που συνδέονται με την τρομοκρατία πρέπει να επισύρουν ποινές στερητικές της ελευθερίας αυστηρότερες από εκείνες που προβλέπει το εθνικό δίκαιο για πράξεις που τελούνται εκτός τρομοκρατικού πλαισίου, καθορίζει το ελάχιστο όριο των ανώτατων στερητικών της ελευθερίας ποινών σε 15 έτη για τη διεύθυνση τρομοκρατικής ομάδας και σε 8 έτη για τη συμμετοχή σε τρομοκρατική ομάδα, απαριθμεί ορισμένες κυρώσεις που μπορεί να επιβάλλονται στα νομικά πρόσωπα (ειδικότερα μέτρα αποκλεισμού από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις, απαγόρευση άσκησης εμπορικής δραστηριότητας, επιβολή δικαστικής εποπτείας, δικαστική εντολή διάλυσης και κλείσιμο εγκαταστάσεων), προβλέπει ένα σύστημα «μετανοούντων» ενσωματώνοντας τις ειδικές περιστάσεις που επιτρέπουν στα κράτη μέλη να μειώνουν τις ποινές φυλάκισης όταν ο τρομοκράτης παραιτείται από τις δραστηριότητές του και παρέχει ορισμένες πληροφορίες στις διοικητικές ή δικαστικές αρχές. Τέλος, αυτό το κείμενο θεσπίζει τους κανόνες δικαιοδοσίας και προβλέπει διατάξεις για να διευκολυνθεί ο συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών και ο κεντρικός έλεγχος των διώξεων.

στόχος συνίσταται στην τέλεση «σοβαρής αξιόποινης πράξης». Το επιλεχθέν κριτήριο, όπως και στην κοινή δράση, είναι αυτό της αξιόποινης πράξης που επισύρει ποινή στερητική της ελευθερίας μεγίστης διαρκείας τουλάχιστον τεσσάρων ετών ή βαρύτερη ποινή.

Αυτή η μέθοδος είναι προτιμότερη από τη μέθοδο που θα οδηγούσε στη σύνταξη καταλόγου ειδικών αξιόποινων πράξεων. Το όριο των τεσσάρων ετών φυλάκισης αντιστοιχεί στο όριο που έχει επιλεγεί στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος. Επίσης, ο στόχος της οργάνωσης που έγκειται στον προσπορισμό οικονομικού οφέλους ή άλλου υλικού οφέλους αντιστοιχεί στα κριτήρια που έχουν επιλεγεί για τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο β) της Σύμβασης αυτής ως «σοβαρή αξιόποινη πράξη» ορίζεται η συμπεριφορά που συνιστά αξιόποινη πράξη η οποία τιμωρείται με ποινή στερητική της ελευθερίας μεγίστης διαρκείας τουλάχιστον τεσσάρων ετών, ή βαρύτερη ποινή.

Επιπλέον, θεωρήθηκε ότι δεν χρειάζεται να επαναληφθεί στην παρούσα απόφαση-πλαίσιο το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 1 της κοινής δράσης, το οποίο αναφέρεται στις αξιόποινες πράξεις για τις οποίες είναι αρμόδια η Europol, διότι το όριο της φυλάκισης εφαρμόζεται και σε αυτές. Η διατήρηση αυτού του ορίου θεωρείται απαραίτητη. Η εγκατάλειψη αυτής της προϋπόθεσης και η διατήρηση όλων των αξιόποινων πράξεων που αναφέρονται στη Σύμβαση Europol θα διεύρυνε σημαντικά την έννοια της εγκληματικής οργάνωσης με κίνδυνο μείωσης του πεδίου εφαρμογής της. Πράγματι, η έννοια της εγκληματικής οργάνωσης, πρέπει να παραμείνει συνδεδεμένη με την έννοια της σοβαρής αξιόποινης πράξης. Αυτό συνάδει πλήρως με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος.

Αντίθετα, το κείμενο επαναλαμβάνει τον ορισμό της διαρθρωμένης ένωσης που περιλαμβάνεται στο άρθρο 2 της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ. Ως «διαρθρωμένη ένωση» νοείται η ένωση που δεν συγκροτήθηκε τυχαία για την άμεση τέλεση μιας αξιόποινης πράξης.

*Άρθρο 2 (Αξιόποινες πράξεις σχετικά με τη συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση)*

Το άρθρο 2 επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να καθορίσουν ως αξιόποινες πράξεις τα διάφορα είδη συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση.

Το άρθρο αυτό καθορίζει ως αξιόποινες πράξεις ορισμένα είδη συμμετοχής που δεν προβλέπονταν ρητά στην κοινή δράση 98/733/ΔΕΥ αλλά περιλαμβάνονται σχεδόν όλα στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος με ίδια ή παρόμοια διατύπωση.

Επομένως, κάθε κράτος μέλος πρέπει να λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να τιμωρείται η διεύθυνση εγκληματικής οργάνωσης. Επιπλέον, κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να θεωρεί ως αξιόποινη πράξη τη συμπεριφορά κάθε προσώπου, το οποίο εκ προθέσεως συμμετέχει ενεργά στις εγκληματικές δραστηριότητες οργάνωσης ή στις λοιπές δραστηριότητες της οργάνωσης, συμπεριλαμβανομένης της παροχής πληροφοριών ή υλικών μέσων, της στρατολόγησης νέων συμμετεχόντων καθώς και κάθε άλλου είδους χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων της, ενώ γνωρίζει ότι η συμμετοχή του συμβάλλει στην υλοποίηση των εγκληματικών δραστηριοτήτων της οργάνωσης αυτής.

*Άρθρο 3 (Κυρώσεις)*

Το άρθρο 3 αφορά τις κυρώσεις. Προσπαθεί να επιτύχει την πραγματική προσέγγιση των ποινικών νομοθεσιών στο πλαίσιο της Ένωσης.

Αντίθετα από την κοινή δράση που δέσμευε τα κράτη μέλη να προβλέψουν μόνο αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές ποινικές κυρώσεις πρέπει να υπάρξει περαιτέρω πρόοδος και να θεσπιστούν ελάχιστα όρια επαπειλούμενων ποινών φυλάκισης ανάλογα με το βαθμό συμμετοχής στην εγκληματική οργάνωση.

Η παράγραφος 1 καθορίζει την επαπειλούμενη ποινή για τις αξιόποινες πράξεις που συνδέονται με τη συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση σύμφωνα με τη μέθοδο του ελάχιστου ορίου της μέγιστης ποινής, η οποία χρησιμοποιείται μέχρι σήμερα στις αποφάσεις - πλαίσιο· για τη διεύθυνση εγκληματικής οργάνωσης, η μέγιστη στερητική της ελευθερίας ποινή πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον σε δέκα έτη. Για τις άλλες αξιόποινες πράξεις, η μέγιστη στερητική της ελευθερίας ποινή πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον σε πέντε έτη.

Η παράγραφος 2 προβλέπει αυστηρότερες ποινές για ορισμένες αξιόποινες πράξεις που τελούνται στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης.

Αυτή η παράγραφος αποβλέπει στις πράξεις συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση που αφορούν την τέλεση των αξιόποινων πράξεων και όχι στις άλλες πράξεις που μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές όπως τη δημιουργία, τη διεύθυνση της οργάνωσης, τη στρατολόγηση, την υλική ή οικονομική βοήθεια. Έχει ως στόχο να προβλεφθούν αυστηρότερες ποινές για τις σοβαρές αξιόποινες πράξεις όταν αυτές τελούνται στο πλαίσιο διαρθρωμένης ένωσης που δρα από κοινού. Τονίζει τον ιδιαίτερα επικίνδυνο χαρακτήρα της τέλεσης αξιόποινης πράξης σε αυτές τις περιπτώσεις. Επομένως, προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 1, όπου αφορούν τη συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, να τιμωρούνται με στερητικές της ελευθερίας ποινές αυστηρότερες από τις προβλεπόμενες στην εθνική νομοθεσία για αντίστοιχες πράξεις, εκτός από τις περιπτώσεις όπου οι προβλεπόμενες ποινές αποτελούν ήδη τις μέγιστες δυνατές ποινές δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας (παράγραφος 1).

Αυτή η επιβαρυντική περίσταση συνίσταται στο γεγονός ότι κατά την επιμέτρηση της ποινής για την τέλεση σοβαρών αξιόποινων πράξεων λαμβάνεται υπόψη η ιδιαίτερη επικινδυνότητα των προσώπων που δρουν στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης, είτε πρόκειται για ένωση τύπου μαφίας είτε για άλλη οργανωμένη συμμορία.

Αυτή η μέθοδος επιβάρυνσης της επαπειλούμενης ποινής, έχει επιλεγεί επίσης στην απόφαση-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ σχετικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, όμως στην περίπτωση της τρομοκρατίας η ποινή επιβαρύνεται για ένα κατάλογο αξιόποινων πράξεων ενώ στην παρούσα περίπτωση, η επιβαρυντική περίσταση εφαρμόζεται σε όλες τις αξιόποινες πράξεις εφόσον το όριο της επαπειλούμενης φυλάκισης είναι τουλάχιστον τέσσερα έτη.

*Άρθρο 4 (ιδιαίτερες περιστάσεις)*

Το άρθρο 5, που λαμβάνει υπόψη του το ψήφισμα του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 1996 περί των συνεργαζόμενων με τη δικαιοσύνη προσώπων για την καταπολέμηση του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος, αναφέρεται σε ελαφρυντικές περιστάσεις όταν ο δράστης της αξιόποινης πράξης παραιτείται από τις εγκληματικές του δραστηριότητες και παρέχει στις διοικητικές ή δικαστικές αρχές ορισμένες χρήσιμες πληροφορίες.

Το κείμενο επαναλαμβάνει το άρθρο 6 της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ. Αυτό το άρθρο εισάγει μέτρα για την ενίσχυση της συνεργασίας με τις αρχές επιβολής του νόμου που προβλέπονται στο άρθρο 26 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος.

Επίσης, η σύσταση αριθ. 25 της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αρχή της νέας χιλιετίας σχετικά με την πρόληψη και τον έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ C 124 της 03.05.2000, σ. 1) προβλέπει την εκπόνηση πράξης σχετικά με τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή έχουν συμμετάσχει σε εγκληματικές οργανώσεις και τα οποία είναι πρόθυμα να συνεργαστούν με τη δικαιοσύνη παρέχοντας χρήσιμες πληροφορίες για ανακριτικούς ή αποδεικτικούς σκοπούς ή παρέχοντας πληροφορίες που ενδέχεται να στερήσουν τις εγκληματικές οργανώσεις από τους πόρους τους ή από τα προϊόντα εγκλήματος. Η πρόταση πρέπει να εξετάζει τη δυνατότητα, μεταξύ άλλων, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, μετριασμού της ποινής ενός κατηγορούμενου που προσφέρει ουσιαστική συνεργασία σε τέτοιες περιπτώσεις.

*Άρθρο 5 (Ευθύνη των νομικών προσώπων)*

Σύμφωνα με την προσέγγιση ορισμένων νομικών πράξεων που θεσπίστηκαν στο επίπεδο της ΕΕ για την καταπολέμηση διαφόρων ειδών εγκλήματος, πρέπει επίσης να καλύπτεται η περίπτωση κατά την οποία στο οργανωμένο έγκλημα είναι αναμεμειγμένα νομικά πρόσωπα. Σχετικά με αυτό, η σύσταση αριθ. 9 της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αρχή της νέας χιλιετίας σχετικά με την πρόληψη και τον έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ C 124 της 03.05.2000, σ. 1) ορίζει ότι η Επιτροπή καλείται να καταρτίσει πρόταση για μια νομοθετική πράξη σχετικά με την ποινική, αστική και διοικητική ευθύνη των νομικών προσώπων στην περίπτωση που το νομικό πρόσωπο είναι αναμεμειγμένο σε οργανωμένο έγκλημα.

Επομένως, το άρθρο 5 περιλαμβάνει τις διατάξεις που επιτρέπουν να υπέχει ευθύνη ένα νομικό πρόσωπο για τις αξιόποινες πράξεις ή τις συμπεριφορές που αναφέρονται στο άρθρο 2, όταν αυτές οι αξιόποινες πράξεις τελούνται ή οι συμπεριφορές υιοθετούνται για λογαριασμό του από οποιοδήποτε πρόσωπο, που ενεργεί είτε ατομικά, είτε ως μέλος οργάνου του οικείου νομικού προσώπου, το οποίο ασκεί εντός του νομικού προσώπου διευθυντική εξουσία (εκ των πραγμάτων ή δια του νόμου). Ο όρος «ευθύνη» πρέπει να ερμηνεύεται με τρόπο που να καλύπτει τόσο την ποινική όσο και την αστική ευθύνη.

Επίσης, σύμφωνα με συνήθη πρακτική, η παράγραφος 2 προβλέπει ότι ένα νομικό πρόσωπο μπορεί να υπέχει ευθύνη σε περίπτωση που η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου, εκ μέρους προσώπου που δικαιούται να ασκεί έλεγχο, καθιστά δυνατή την τέλεση αξιόποινης πράξης για λογαριασμό του οικείου νομικού προσώπου. Στην παράγραφο 3 σημειώνεται ότι η κινηθείσα διαδικασία κατά ενός νομικού προσώπου δεν αποκλείει την παράλληλη κίνηση διαδικασίας κατά φυσικού προσώπου.

Αυτό το άρθρο επαναλαμβάνει το άρθρο 7 της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ και όχι το άρθρο 3 της κοινής δράσης 98/733/ΔΕΥ προκειμένου να βασιστεί το καθεστώς ευθύνης των νομικών προσώπων στην πλέον πρόσφατη πράξη και να επιτευχθεί ο παραλληλισμός με την πράξη για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

*Άρθρο 6 (Κυρώσεις κατά νομικών προσώπων)*

Πρέπει να προβλέπονται κυρώσεις κατά των νομικών προσώπων που θεωρούνται υπεύθυνα για τις αξιόποινες πράξεις ή συμπεριφορές που αναφέρονται στο άρθρο 2. Αυτές οι κυρώσεις πρέπει να είναι αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές και πρέπει να αποτελούνται τουλάχιστον από ποινικής ή μη ποινικής φύσεως ποινές σε χρήμα.

Επίσης, σημειώνονται και άλλες κυρώσεις οι οποίες συνήθως μπορούν να επιβάλλονται σε νομικά πρόσωπα.

Αυτό το άρθρο επαναλαμβάνει το άρθρο 8 της απόφασης-πλαισίου της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ και το άρθρο 3 της κοινής δράσης 98/733/ΔΕΥ για τους ίδιους λόγους με το προηγούμενο άρθρο.

*Άρθρο 7 (Δικαιοδοσία και συντονισμός των διώξεων)*

Πρόκειται για νέο άρθρο σε σχέση με την κοινή δράση 98/733/ΔΕΥ. Αυτό το άρθρο επαναλαμβάνει ορισμένες αρχές της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ.

Το κείμενο, χωρίς να ρυθμίζει όλα τα θέματα που άπτονται της δικαιοδοσίας, προβλέπει έναν ελάχιστο κανόνα σύμφωνα με τον οποίο κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε η δικαιοδοσία του να καλύπτει τουλάχιστον τις περιπτώσεις στις οποίες τελείται αξιόποινη πράξη, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 2, εν όλω ή εν μέρει στο έδαφός του, όποιος και εάν είναι ο τόπος όπου η εγκληματική οργάνωση έχει τη βάση της ή ασκεί τις εγκληματικές δραστηριότητές της.

Εάν διάφορα κράτη μέλη έχουν δικαιοδοσία πρέπει να διαβουλευθούν μεταξύ τους για να συντονίσουν τη δράση τους και για να αποφασίσουν σε ποιο κράτος μέλος θα διωχθούν οι δράστες της αξιόποινης πράξης. Για αυτό πρέπει να χρησιμοποιήσουν την Eurojust.

Λαμβάνονται υπόψη, διαδοχικά, τα εξής στοιχεία σύνδεσης:

– το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου έλαβαν χώρα τα πραγματικά περιστατικά·

– το κράτος μέλος του οποίου είναι υπήκοος ή κάτοικος ο δράστης ·

– το κράτος μέλος καταγωγής των θυμάτων·

– το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου ανακαλύφθηκε ο δράστης.

*Άρθρο 8 (παροχή προστασίας και συνδρομής στα θύματα)*

Η Ευρωπαϊκή Ένωση προσδίδει ιδιαίτερη σημασία στην προστασία και συνδρομή στα θύματα. Το Συμβούλιο θέσπισε την 15η Μαρτίου 2001 απόφαση-πλαίσιο σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες. Επίσης, η Επιτροπή εκπόνησε Πράσινη Βίβλο σχετικά με την αποζημίωση των θυμάτων του εγκλήματος.

Στις υποθέσεις του οργανωμένου εγκλήματος και ιδίως της εμπορίας ανθρώπων πρέπει να υπάρξει μέριμνα ώστε η καταγγελία ή η δήλωση του θύματος να μην είναι απαραίτητη για τις διώξεις. Υπάρχουν πολλές περιπτώσεις όπου τα θύματα φοβούνται αντίποινα των οργανώσεων τύπου μαφίας κατά των ιδίων ή των οικογενειών τους.

Το άρθρο αυτό διακατέχεται από το ίδιο πνεύμα με το άρθρο 25 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος σχετικά με την παροχή συνδρομής και προστασίας στα θύματα καθώς και με τα άρθρα 6 ως 8 του πρόσθετου πρωτοκόλλου για την εμπορία ανθρώπων, ιδίως γυναικών και παιδιών.

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει το άρθρο 10 της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ.

*Άρθρο 9 (Κατάργηση των υφιστάμενων διατάξεων)*

Αυτό το άρθρο καταργεί την κοινή δράση 98/733/ΔΕΥ, η οποία αντικαθίσταται από την παρούσα απόφαση-πλαίσιο, και εξάγει τις σχετικές με αυτή την αντικατάσταση συνέπειες ως προς τις αναφορές σε αυτή την κοινή δράση που περιλαμβάνονται στις πράξεις που θεσπίστηκαν βάσει της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Οι αναφορές στη συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση κατά την έννοια της κοινής δράσης στις πράξεις που θεσπίστηκαν κατ' εφαρμογή του τίτλου VI

της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση θα θεωρούνται ως αναφορές στη συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση κατά την έννοια της παρούσας απόφασης-πλαισίου.

*Άρθρο 10 (εφαρμογή και εκθέσεις)*

Το άρθρο 10 αφορά την εφαρμογή και την παρακολούθηση της παρούσας απόφασης-πλαισίου. Η παράγραφος 1 προβλέπει την ημερομηνία κατά την οποία τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με την παρούσα απόφαση-πλαίσιο.

Η παράγραφος 2 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη διαβιβάζουν, εντός των ιδίων προθεσμιών στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου και στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων με τις οποίες ενσωματώνονται στο εθνικό τους δίκαιο οι δυνάμει της παρούσας απόφασης-πλαισίου υποχρεώσεις τους. Με αυτή τη βάση, η Επιτροπή υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την εφαρμογή της απόφασης-πλαισίου. Τέλος, το Συμβούλιο επαληθεύει εάν τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν με την παρούσα απόφαση-πλαίσιο.

*Άρθρο 11 (έναρξη ισχύος)*

2005/0003 (CNS)

Πρόταση

**ΑΠΟΦΑΣΗΣ-ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**σχετικά με την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος**

Το ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη :

τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 29, το άρθρο 31 παράγραφος 1 στοιχείο ε) και το άρθρο 34 παράγραφος 2 στοιχείο β),

την πρόταση της Επιτροπής[7],

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου[8],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα :

(1) Στόχος του προγράμματος της Χάγης είναι να βελτιωθεί η κοινή ικανότητα της Ένωσης και των κρατών μελών της να καταπολεμούν ιδίως το διασυνοριακό οργανωμένο έγκλημα. Ο στόχος αυτός πρέπει να επιτευχθεί ειδικότερα μέσω της προσέγγισης των νομοθεσιών[9]. Πρέπει να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να αντιμετωπισθούν οι κίνδυνοι και η διάδοση των εγκληματικών οργανώσεων καθώς και για να δοθεί αποτελεσματική απάντηση στις προσδοκίες των πολιτών και στις ανάγκες των κρατών μελών. Σχετικά με αυτό το θέμα στο σημείο 14 των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των Βρυξελλών της 4ης και 5ης Νοεμβρίου 2004 σημειώνεται ότι οι ευρωπαίοι πολίτες ελπίζουν ότι παράλληλα με την εξασφάλιση της τήρησης των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα υιοθετήσει αποτελεσματικότερη κοινή προσέγγιση για τα διασυνοριακά προβλήματα, όπως το οργανωμένο έγκλημα.

(2) Η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της, της 29ης Μαρτίου 2004, σχετικά με ορισμένες δράσεις που πρέπει να αναληφθούν στον τομέα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και άλλων σοβαρών μορφών εγκληματικότητας[10], έκρινε ότι πρέπει να ενισχυθεί ο μηχανισμός καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος και σημείωσε ότι θα εκπονήσει απόφαση-πλαίσιο για την αντικατάσταση της κοινής δράσης 98/733/ΔΕΥ της 21ης Δεκεμβρίου 1998 σχετικά με το αξιόποινο της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης[11].

(3) Σύμφωνα με το σημείο 3.3.2 του προγράμματος της Χάγης, η προσέγγιση του ουσιαστικού ποινικού δικαίου αφορά τομείς ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων με διασυνοριακές διαστάσεις και θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σε τομείς εγκλημάτων που αναφέρονται χαρακτηριστικά στις συνθήκες. Επομένως, πρέπει να

---

7 ΕΕ C [] της [], σ. [].

8 ΕΕ C [] της [], σ. [].

9 Παράρτημα Ι των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των Βρυξελλών της 4ης και 5ης Νοεμβρίου 2004 (Εισαγωγή παράγραφος 6).

10 COM(2004) 221.

11 ΕΕ L 351 της 29.12.1998, σ. 1.

υπάρξει προσέγγιση σε όλα τα κράτη μέλη του ορισμού των αξιόποινων πράξεων που αφορούν τη συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση. Επίσης, πρέπει να προβλέπονται ποινές και κυρώσεις που να ανταποκρίνονται στη σοβαρότητα αυτών των αξιόποινων πράξεων κατά των φυσικών και νομικών προσώπων που διέπραξαν ανάλογες αξιόποινες πράξεις ή που υπέχουν ευθύνη για αυτές.

(4) Πρέπει να προβλεφθεί ειδική αξιόποινη πράξη για τη «διεύθυνση εγκληματικής οργάνωσης» και να συμπεριληφθούν διατάξεις με στόχο τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των δικαστικών αρχών και το συντονισμό της δράσης τους μέσω της Eurojust.

(5) Το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση-πλαίσιο 2001/220/ΔΕΥ, της 15ης Μαρτίου 2001, σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες[12]. Τα θύματα των αξιόποινων πράξεων που τελούνται στο πλαίσιο εγκληματικών οργανώσεων είναι ιδιαίτερα ευάλωτα, επομένως πρέπει να ληφθούν ειδικά μέτρα ως προς αυτά.

(6) Η Ένωση πρέπει να ολοκληρώσει το σημαντικό έργο που πραγματοποιήθηκε από τους διεθνείς οργανισμούς, ιδίως τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών που καλείται «Σύμβαση του Παλέρμο»[13], η οποία εγκρίθηκε με την απόφαση 2004/579/ΕΚ του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος[14].

(7) Δεδομένου ότι οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης είναι αδύνατον να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύνανται να επιτευχθούν καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης, αυτή πρέπει να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που θεσπίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας που θεσπίζεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.

(8) Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις αρχές που αναγνωρίζονται από το Χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 6 και 49,

ΥΙΟΘΕΤΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ-ΠΛΑΙΣΙΟ :

*Άρθρο 1*

**Ορισμοί**

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης-πλαισίου, ως «εγκληματική οργάνωση» νοείται η εγκαθιδρυμένη επί ένα χρονικό διάστημα και διαρθρωμένη ένωση περισσοτέρων των δύο προσώπων, που δρουν από κοινού προκειμένου να τελέσουν αξιόποινες πράξεις που επισύρουν ποινή στερητική της ελευθερίας ή μέτρο ασφαλείας στερητικό της ελευθερίας μεγίστης διαρκείας τουλάχιστον τεσσάρων ετών, ή βαρύτερη ποινή, για τον προσπορισμό, άμεσα ή έμμεσα, οικονομικού ή άλλου υλικού οφέλους.

---

12 ΕΕ L 82 της 22.3.2001, σ. 1.

13 Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος που θεσπίστηκε με το ψήφισμα A/RES/55/25 της 15ης Νοεμβρίου 2000 επ' ευκαιρία της 55ης Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών. Δεδομένου ότι η 40ή πράξη επικύρωσης αυτής της Σύμβασης κατατέθηκε στη Γενική Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών την 1η Ιουλίου 2003, η ημερομηνία έναρξης ισχύος της είναι η 29η Σεπτεμβρίου 2003.

14 ΕΕ L 261 της 6.8.2004, σ. 69.

Ως «διαρθρωμένη ένωση» νοείται η ένωση που δεν συγκροτείται τυχαία για την άμεση τέλεση μιας αξιόποινης πράξης και η οποία δεν χρειάζεται να έχει τυπικά καθορισμένους ρόλους για τα μέλη της, συνέχεια στη συμμετοχή των μελών αυτών ή ανεπτυγμένη διάρθρωση.

*Άρθρο 2*

**Αξιόποινες πράξεις σχετικά με τη συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση**

Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να θεωρείται ως αξιόποινη πράξη :

(α) το γεγονός της διεύθυνσης εγκληματικής οργάνωσης

(β) η συμπεριφορά κάθε προσώπου, το οποίο εκ προθέσεως και εν γνώσει είτε του σκοπού και της εν γένει εγκληματικής δραστηριότητας της οργάνωσης είτε της πρόθεσης της οργάνωσης να τελέσει τις εν λόγω αξιόποινες πράξεις, συμμετέχει ενεργά στις εγκληματικές δραστηριότητες οργάνωσης, οι οποίες εμπίπτουν στο άρθρο 1, ακόμη και αν το πρόσωπο αυτό δεν συμμετέχει στην ίδια την εκτέλεση των εν λόγω αξιοποίνων πράξεων και ακόμα και αν η εκτέλεση των εν λόγω αξιοποίνων πράξεων δεν υλοποιηθεί, ή στις λοιπές δραστηριότητες της οργάνωσης, συμπεριλαμβανομένης της παροχής πληροφοριών ή υλικών μέσων, της στρατολόγησης νέων συμμετεχόντων καθώς και κάθε άλλου είδους χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων της, ενώ γνωρίζει ότι η συμμετοχή του συμβάλλει στην υλοποίηση των εγκληματικών δραστηριοτήτων της οργάνωσης αυτής.

*Άρθρο 3*

**Κυρώσεις**

1. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε η αξιόποινη πράξη που αναφέρεται στο άρθρο 2 στοιχείο α) να τιμωρείται με μέγιστη ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον δέκα ετών και οι αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 2 στοιχείο β) να τιμωρούνται με μέγιστη ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον πέντε ετών.

2. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε όταν οι αξιόποινες πράξεις, που αναφέρονται στο άρθρο 1, τελούνται στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης να τιμωρούνται με στερητικές της ελευθερίας ποινές αυστηρότερες από τις προβλεπόμενες από το εθνικό δίκαιο για ανάλογες αξιόποινες πράξεις, εκτός από την περίπτωση όπου οι προβλεπόμενες ποινές αποτελούν ήδη τις μέγιστες δυνατές ποινές δυνάμει του εθνικού δικαίου.

*Άρθρο 4*

**Ιδιαίτερες περιστάσεις**

Κάθε κράτος μέλος μπορεί να λάβει τα αναγκαία μέτρα ώστε οι ποινές που αναφέρονται στο άρθρο 3 να είναι δυνατόν να μειώνονται όταν ο δράστης της αξιόποινης πράξης :

(α) παραιτείται από τις εγκληματικές δραστηριότητές του και

(β) παρέχει στις διοικητικές ή δικαστικές αρχές πληροφορίες, τις οποίες δεν θα μπορούσαν άλλως να αποκτήσουν και οι οποίες πληροφορίες βοηθούν τις εν λόγω αρχές :

– να αποτρέψουν ή να περιορίσουν τα αποτελέσματα της αξιόποινης πράξης·

– να προσδιορίσουν ή να παραπέμψουν στη δικαιοσύνη τους λοιπούς δράστες της αξιόποινης πράξης·

– να εξεύρουν αποδεικτικά στοιχεία ·

– να στερήσουν την εγκληματική οργάνωση από αθέμιτους πόρους ή κέρδη που απορρέουν από τις εγκληματικές της δραστηριότητες ή

– να αποτρέψουν την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 2.

*Άρθρο 5*

**Ευθύνη των νομικών προσώπων**

1. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε τα νομικά πρόσωπα να μπορούν να υπέχουν ευθύνη για καθεμία από τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 2, όταν αυτές τελούνται για λογαριασμό τους από οποιοδήποτε πρόσωπο, που ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του οικείου νομικού προσώπου, το οποίο ασκεί εντός του νομικού προσώπου διευθυντική εξουσία, η οποία στηρίζεται σε μια από τις εξής βάσεις :

   (α) εξουσία αντιπροσώπευσης του νομικού προσώπου·

   (β) εξουσία λήψης αποφάσεων εξ ονόματος του νομικού προσώπου·

   (γ) εξουσία ασκήσεως ελέγχου εντός του νομικού προσώπου.

2. Εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπει η παράγραφος 1, κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε τα νομικά πρόσωπα να μπορούν να υπέχουν ευθύνη σε περίπτωση που η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου, εκ μέρους προσώπου αναφερόμενου στην παράγραφο 1, καθιστά δυνατή την τέλεση μιας από τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 2, για λογαριασμό του οικείου νομικού προσώπου, από πρόσωπο ιεραρχικώς υπαγόμενο σε αυτό.

3. Η ευθύνη των νομικών προσώπων δυνάμει των παραγράφων 1 και 2 δεν αποκλείει την ποινική δίωξη των φυσικών προσώπων που είναι δράστες ή συνεργοί μιας από τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 2.

*Άρθρο 6*

**Κυρώσεις κατά νομικών προσώπων**

Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε κάθε νομικό πρόσωπο το οποίο υπέχει ευθύνη κατά την έννοια του άρθρου 5, να υπόκειται σε αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές κυρώσεις, στις οποίες περιλαμβάνονται ποινικής ή μη ποινικής φύσεως ποινές σε χρήμα και, ενδεχομένως, άλλες κυρώσεις, ιδίως :

   (α) αποκλεισμός από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις·

   (β) προσωρινή ή οριστική απαγόρευση της άσκησης εμπορικής δραστηριότητας·

   (γ) επιβολή δικαστικής εποπτείας·

   (δ) δικαστική εντολή διάλυσης·

(ε) προσωρινό ή οριστικό κλείσιμο εγκαταστάσεων που χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση της αξιόποινης πράξης.

*Άρθρο 7*

**Δικαιοδοσία και συντονισμός των διώξεων**

Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε η δικαιοδοσία του να καλύπτει τουλάχιστον τις περιπτώσεις στις οποίες τελείται αξιόποινη πράξη, που αναφέρεται στο άρθρο 2, εν όλω ή εν μέρει στο έδαφός του, όποιος και εάν είναι ο τόπος όπου η εγκληματική οργάνωση έχει τη βάση της ή ασκεί τις εγκληματικές δραστηριότητές της.

Όταν μία αξιόποινη πράξη, που αναφέρεται στο άρθρο 2, υπάγεται στη δικαιοδοσία περισσοτέρων του ενός κράτους μέλους και οποιοδήποτε από αυτά μπορεί εγκύρως να κινήσει δίωξη βάσει των αυτών πραγματικών περιστατικών, τα οικεία κράτη μέλη συνεργάζονται για να αποφασίσουν ποιο από αυτά θα ασκήσει την ποινική δίωξη κατά των δραστών της αξιόποινης πράξης, στοχεύοντας σε συγκέντρωση, ει δυνατόν, της δίωξης σε ένα μόνον κράτος μέλος. Προς τούτο, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν ενδεχομένως την Eurojust.

Λαμβάνονται υπόψη, διαδοχικά, τα εξής στοιχεία σύνδεσης:

(α) το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου έλαβαν χώρα τα πραγματικά περιστατικά·

(β) το κράτος μέλος του οποίου είναι υπήκοος ή κάτοικος ο δράστης·

(γ) το κράτος μέλος καταγωγής των θυμάτων·

(δ) το κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου ανακαλύφθηκε ο δράστης.

*Άρθρο 8*

**Παροχή προστασίας και συνδρομής στα θύματα**

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η διεξαγωγή ανακρίσεων ή η άσκηση δίωξης για τις αξιόποινες πράξεις, οι οποίες αναφέρονται στην παρούσα απόφαση-πλαίσιο, να μην εξαρτώνται από καταγγελία ή κατηγορία προερχομένη από θύμα της αξιόποινης πράξης, τουλάχιστον εάν τα γεγονότα διεπράχθησαν στο έδαφος του κράτους μέλους.

2. Πέρα από τα μέτρα που προβλέπει η απόφαση-πλαίσιο 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2001, σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες[15], κάθε κράτος μέλος λαμβάνει, εφόσον χρειάζεται, κάθε δυνατό μέτρο για να εξασφαλίσει πρόσφορη αρωγή προς την οικογένεια του θύματος στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας.

*Άρθρο 9*

**Κατάργηση των υφιστάμενων διατάξεων**

Η κοινή δράση 98/733/ΔΕΥ καταργείται. Η αναφορά στη συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση κατά την έννοια της παρούσας απόφασης-πλαισίου αντικαθιστά την αναφορά στη συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση κατά την έννοια της προαναφερθείσας κοινής δράσης στις πράξεις που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή του τίτλου VI της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

*Άρθρο 10*

**Εφαρμογή και εκθέσεις**

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να συμμορφωθούν με την παρούσα απόφαση-πλαίσιο πριν την (…).

2. Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου και στην Επιτροπή το κείμενο των διατάξεων με τις οποίες μεταφέρονται στο οικείο εθνικό δίκαιο οι υποχρεώσεις τους βάσει της παρούσας απόφασης-πλαισίου. Βάσει έκθεσης που συντάσσεται συναρτήσει των πληροφοριών αυτών και γραπτής έκθεσης της Επιτροπής, το Συμβούλιο εξετάζει πριν την (…) αν τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα απόφαση-πλαίσιο.

---

15 ΕΕ L 82 της 22.3.2001, σ. 1.

*Άρθρο 11*

**Έναρξη ισχύος**

Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα*.

Βρυξέλλες, […]

*Για το Συμβούλιο*
*Ο Πρόεδρος*